

Protokoll

Mellomkirkelig råd (MKR)

Bossey Ecumenical Institute
Genève
23.-25. september 2024

Til stede:

Kristine Sandmæl (leder), Kari Mangrud Alvsvåg (BM-representant), Nora Antonsen (KISP-medlem), Inga Stoveland Dekko, Kjetil Fretheim (KV-representant), Helge Gaard (representant for misjonsorganisasjonene), Gaute Nordbye (vara for Mette Anti Gaup), Anne-Grete Larsen (vararepresentant fra Kirkens Nødhjelp), Ingeborg Midttømme (KV-representant og vara NKR), Oddny Irene Miljeteig, Anna Riksaasen, Petter Wille (MRU-leder)

Forfall:

Pål Balstad (KISP-leder), Mette Anti Gaup, Øyvind Haraldseid (representant fra Bibelselskapet), Jeffrey Huseby (representant fra Sjømannskirken), Dagfinn Høybråten (representant fra Kirkens Nødhjelp), Olav Fykse Tveit (representant for Norges Kristne Råd)

Til stede fra sekretariatet:

Einar Tjelle, Berit Hagen Agøy, Guro Almås, Liv Janne Dehlin, Beate Fagerli, Wenche Fladen Nervold

Møtet fant sted i Genève, der rådet fikk ha møter med representanter fra Kirkenes verdensråd, Det lutherske verdensforbund, ACT Alliance, den norske FN-delegasjonen, representanter fra Høykommissæren for flyktninger og Sjømannskirken i Genève.

Saksliste

- Sak MKR 23/24: Protokoller
- Sak MKR 24/24: Nytt fra den verdensvide kirke
- Sak MKR 25/24: Orienteringssaker
- Sak MKR 26/24: Referatsaker
- Sak MKR 27/24: Generalforsamling i Churches Commission for Migrants in Europe (CCME), 18. juni 2024 – oppfølging
- Sak MKR 28/24: Rapport fra utvalg for Kirken i møte med jødedom og jøder (2. gangs behandling)
- Sak MKR 29/24: Strategi for Mellomkirkelig råds engasjement for rettferdig fred i Palestina og Israel (2. gangs behandling)
- Sak MKR 30/24: Oppnevning av medlemmer til Nådens fellesskap 2025-2028
- Sak MKR 31/24: Oppnevning til Norges Kristne Råds generalforsamling og forslag til kandidater til NKRs styre 2025-2027
- Sak MKR 32/24: Eventuelle uttalelser

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 6. mai 2024

Vedtak:

Protokollen ble godkjent.

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 11. september 2024

Vedtak:

Protokollen ble tatt til etterretning.

MKR 24/24: Nytt fra den verdensvide kirke

Norges Kristne Råd (NKR)

Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar protokoll fra styremøte i Norges Kristne Råd 13. mai 2024, Årsskrift 2023 for Norges Kristne Råd og saken for øvrig til orientering.

Kirkenes verdensråd (KV)

Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar saken og Rapport fra møte i Kirkenes verdensråds eksekutivkomite juni 2024 og Rapport fra møte i Kirkenes verdensråds kommisjon for misjon og evangelisering juli 2024 til orientering.

Det lutherske verdensforbund (LVF)

Det ble gjort oppmerksom på at den nye strategien til LVF nå ligger publisert her: [LWF Strategy 2025-2031 | The Lutheran World Federation](#)

Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd tar Rapport fra rådsmøte juni 2024 og saken for øvrig til orientering.
2. Mellomkirkelig råd oversender uttalelsen om filioque til Teologisk nemnd og Bispemøtet til orientering, evt. til videre behandling.

Konferansen av europeiske kirker (KEK)

Det ble informert om at det europeiske økumeniske dokumentet *Charta Oecumenica* fra 2001 skal revideres noe. Dokumentet er et unikt dokument om forpliktelse til gjensidig respekt og samarbeid mellom europeiske kirker. Det har fått tilslutning fra så vel ortodokse som katolikker og protestanter, og dermed samler det så godt som hele den europeiske kristenheten.

Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd tar saken og årsrapport 2023 for Konferansen av europeiske kirker til orientering.
2. Mellomkirkelig råd ber sekretariatet i samarbeid med Teologisk nemnd utarbeide respons på utkastet til et revidert Charta Oecumenica.

Økumenisk samarbeid i Norden**Vedtak:**

Mellomkirkelig råd tar saken til orientering.

Churches Commission for Migrants in Europe - CCME**Vedtak:**

Mellomkirkelig råd tar saken til orientering.

Porvoo**Vedtak:**

Mellomkirkelig råd tar saken og Rapport fra Annual General Meeting i The Anglican Lutheran Society 9. mars 2024 til orientering.

MKR 25/24: Orienteringssaker

1. Økumenisk rapport 2023 fra Sjømannskirken
2. India – Kirker brennes, kvinner jages – kronikk i Vårt Land
3. International Dalit Solidarity Network IDSN Annual Report 2023
4. Hjerteskjærende møte med den palestinske kirke, artikkel fra kirken.no
5. Krig, klima og kirkene – kronikk i Vårt Land
6. Årsrapport 2023 fra Menneskerettighetsfondet
7. FN enige om første steg i avtale mot skatteunndragelse – artikkel i Vårt Land
8. Folkekirke i et livssynsåpent samfunn – Perspektiver på Den norske kirke
9. Oppdatering på situasjonen i Israel og Palestina
10. Høringssvar – ekstremismekommisjonen
11. Den norske kirkes rolle og selvforståelse i det livssynsåpne samfunnet
12. Rapport fra reise til Israel og Palestina 19.-26. mai 2024 (u.off. § 13.1)
13. Klimamarsj 30. august 2024
14. Møte i European Council of Religious Leaders – ECRL, Oslo, 16.-18. sept. 2024
(muntlig)

Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar sakene til orientering.

MKR 26/24: Referatsaker

1. Protokoll fra møte i Katolsk-luthersk samtalegruppe – KATLUSA – 4. juni 2024
2. Protokoll fra Kirkens Nødhjelps Representantskapsmøte 2024
3. Protokoll fra møte i Nådens fellesskap 10. april 2024
4. Referat fra møte i Menneskerettighetsutvalget 31. mai 2024 og 4. september 2024
5. Protokoll fra årsmøte i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn STL 17. april 2024 og 5. mai 2024
6. Referater fra møter i Kontaktgruppen med Buddhistforbundet 14. mai og 4. juni 2024
7. Protokoll fra møte i Komiteen for internasjonale spørsmål – KISP – 15. april 2024 og 4. september 2024
8. Referat fra Kontaktgruppen med Islamsk Råd Norge 18. april 2024
9. Protokoll fra møte i Kirkerådet 23.-25. mai 2024
10. Protokoll fra møte i Samisk kirkeråd 3. juni 2024:

Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar referatsakene til orientering.

MKR 27/24: Generalforsamling - Communion of Protestant Churches in Europe (CPCE), 27. august–2. september 2024 i Sibiu, Romania – oppfølging

MKR's behandling:

Det ble gitt en foreløpig muntlig orientering fra generalforsamlingen.

Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar saken til orientering og ber om at rapport utarbeides med tanke på Kirkemøtet 2025.

MKR 28/24: Rapport fra utvalg for Kirken i møte med jødedom og jøder (2. gangs behandling)

Vedtak:

Mellomkirkelig råd har etter samtale om saken følgende vedtak i sin 2. gangs behandling:

- Rådet tar saksfremlegget til orientering og ber om at de momenter som kom frem i samtalen, blir tatt med i det videre arbeidet med utvalgets anbefalinger. Dette gjelder særlig:
 - Løfte fram skolering av kirkelig ansatte, med særlig vektlegging på forkynnelse og undervisning for barn og unge.

- Konkret samarbeid med HL-senteret, IKO m.fl.
- Rådet ber om at det i samarbeid med Bispemøtet legges fram en helhetlig plan for skoling av kirkelig ansatte og frivillige for de neste tre årene, og peke på aktuelle samarbeidspartnere i dette arbeidet.
- Rådet ber om at utredningen gjøres lett tilgjengelig for kirkelig ansatte og frivillige, og at annet relevant materiell – f.eks. i tilknytning til markering av deportasjonsdagen 26. november hvert år – utvikles til bruk i menigheter, prostier og bispedømmer.
- Rådet vil vektlegge betydningen av at oppfølgingen av anbefalingene fra utvalget sees i sammenheng med annet relevant arbeid på feltet. Rådet ønsker skisser for arbeidet med Sannhets- og forsoningskommisjonen og kirkemøtesak om rasisme med tydelige koblinger til oppfølgingen av utredningen.
- Rådet ønsker et symposium med relevante kirkelige miljøer som er i kontakt med jøder og jødiske miljøer i Norge, for å diskutere en kirkelig oppfølging av utredningen og dialogen med jøder og jødiske miljøer i tiden fremover.
- Rådet legger vekt på oppfølging, kontakt og dialog med Det Mosaiske Trossamfund gjennom de fora og nettverk som finnes, og med åpen invitasjon til å gjenoppta, utvide eller utforske slike dialoger.
- Rådet oppfordrer lokale dialoger, kirkelige dialogsentre og kirkelige institusjoner over hele landet og særlig i Oslo, Trondheim og Bergen til å gjenoppta, utvide eller utforske dialogen med organiserte jødiske foreninger/trossamfunn.

MKR 29/24: Strategi for Mellomkirkelig råds engasjement for rettferdig fred i Palestina og Israel (2. gangs behandling)

MKR's behandling:

Rådet hadde følgende kommentarer til utkastet til nytt strategidokument:

Generelt:

- Det foreslås å dele dokumentet i to; en kortfattet strategi og et bakgrunnsnotat.
- Strategidelen kan med fordel ha færre punkter (slå sammen) og kortes ned til én side.
- Fagterminologi må forklares.
- Vurder å kutte ut/ned på beskrivelsen av den aktuelle situasjonen, ettersom den er i kontinuerlig endring. Kan vises til andre kilder.
- Rapporten om Dnk og jødene bakes inn i relevante punkter.
- Tydeliggjøring av avgrensningen til Israel–Palestina, men i en større Midtøsten-kontekst.
- Vurder hvordan dokumentet kommuniserer utad.
- Vurder og forklar rekkefølgen mellom de tre hovedprioriteringene. Unngå at det virker som om prioriteringen av kristne går på bekostning av engasjement for alle grupper.

Enkelte temaer:

- Hvordan motarbeide polarisering – også i norsk sammenheng?
- Styrke generasjonsperspektivet og mer involvering av unge i dialogarbeid.

- Vurder omtalen av norsk våpenproduksjon og BDS/merkevareordning.
- Se på utfordringer knyttet til bruken av begrep/tema som apartheid, jødisk stat, demokrati, tostatsløsning.
- Jakob-Esau-fortellingen kan brukes som inspirasjon.
- Tydeligere oppgjør med kristensionisme.

Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd ber sekretariatet ferdigstille strategien ut fra de innspill som kom fram i møtet. MKR/AU godkjenner den endelige utgaven.
2. Prioriteringene tas opp til ny vurdering i Mellomkirkelig råd når den aktuelle situasjonen i Israel og Palestina tilsier det.

MKR 30/24: Oppnevning av medlemmer til Nådens fellesskap 2025-2028

MKR's behandling:

På grunn av ønsket om ungdomsrepresentasjon ble det foreslått å bytte ut den som har sittet lengst i Nådens fellesskap med MKR/AUs foreslåtte ungdomsrepresentant.

Vedtak:

Mellomkirkelig råd oppnevner følgende tre personer som Den norske kirkes medlemmer av Nådens fellesskap 2025–2028 i tillegg til Stavanger biskop:

Knut-Edvard Larsen
 Cornelia Bernadotte-Nordenstam (ungdom)
 Erlend Welander

MKR 31/24: Oppnevning av representanter til Norges Kristne Råds generalforsamling og forslag til kandidater til NKRs styre 2025-2027

Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd foreslår for Kirkerådet å oppnevne følgende representanter til NKRs generalforsamlinger 2025-2027:

1	Kristine Sandmæl	MKR's leder
	Vara: Kjetil Fretheim	MKR's nestleder
2	Olav Fykse Tveit	Preses

	Vara: Ingeborg Midttømme	Visepreses
3	Einar Tjelle	Internasjonal direktør
	Vara: Wenche Fladen Nervold	Seksjonsleder diakoni og samfunn
4	Harald Hegstad	KRs leder
	Vara: Gard Sandaker-Nielsen	KRs nestleder
5	Oddny Miljeteig (ÅF)	MKR-medl. Bjørgvin
	Vara: Cornelia Bernadotte-Nordenstam (ÅF)	MKR-vara Borg
6	Inga Stoveland Dekko (ÅF)	MKR-medl. Tunsberg
	Vara: Magne Hersvik (BL)	MKR-vara Stavanger
7	Mette Anti Gaup (samisk representant)	MKR-medl. Nord-Hålogaland
	Vara: Gaute Norbye (prest)	MKR-vara Nord-Hålogaland
8	Anna Riksaasen (ÅF)	MKR-medl. Oslo
	Vara: Håkon Kolstad Varhaug (BL)	MKR- (og KR-) vara Agder og Telemark
9	Amalie Valde Berge (NL)	KR-medl. Møre
	Vara: Laila Therese Alendal (BL)	KR-vara Møre
10	Dorrit Vignes (ÅF)	KR-medl. Stavanger
	Vara: Eirik Faret Sakariassen(ÅF)	KR-vara Stavanger
11	Björn Thomas Áhrén (Samisk Representant)	KR-medl. Nidaros
	Vara: Sofie M. Hopshaug-Bakke (ÅF)	KR-medl. Nidaros
12	Erik Lunde (NL)	KM-medl. Agder og Telemark
	Vara: Geir Jørgen Bekkevold (ÅF)	KM-medl. Agder og Telemark
13	Jostein Ådna(FK)	KM-medl. Borg/KR-vara
	Vara: Hallvard Olavson Mostøl (prest)	KM-medl. Borg
14	Adrian Sagvold Grøndal (NL)	KM-medl. Hamar
	Vara: Gunnstein Endal (NL)	KM-medl. Hamar
15	Trond Gustavson (NL)	KM-vara Sør-Hålogaland
	Vara: Tore Christiansen (lek kirkelig tilsatt)	

16	DnkUs leder	Elise Skjærven Aas
	Vara: DnkUs nestleder	Christian Heidisønn Klaussen

2. Mellomkirkelig råd utsetter saken om forslag til kandidater til NKRs styre 2025–2027 og delegerer beslutningen til MKR/AUs møte i november.

MKR 32/24: Eventuelle uttalelser

Vedtak:

Mellomkirkelig råd vedtar uttalelsen «Sudan – humanitær katastrofe i verdens blindsoner».

Uttalelsen vedlegges protokollen.

Neste møte i MKR: **25.-26. februar 2025** på Kirkens hus, Oslo.